

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA)
<eia@samospravaydomov.org>
Komu: oszp.ke <oszp.ke@minv.sk>
Odoslané dňa: 21.11.2022 5:37:11
Predmet: OU-KE-OSZP3-2022/039479 (EIA: Zariadenie na zber a zhodnocovanie odpadov)

Upozornenie: Odosielateľ tejto e-mailovej správy nie je z rezortu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Ak nepoznáte odosielateľa a nevíete, či je obsah bezpečný, neklikajte na odkazy ani neotvárajte prílohy.

Odvolať sa voči rozhodnutiu Okresného úradu Košice zo zisťovacieho konania č. OU-KE-OSZP3-2022/039479

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Košice zo zisťovacieho konania č. OU-KE-OSZP3-2022/039479 zo dňa 24.10.2022 (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zariadenie-na-zber-zhodnocovanie-odpadov-3>) sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

- Rozhodnutie neobsahuje ako podmienky zmierňujúce opatrenia vo forme modro-zelenej infraštruktúry. Navrhujeme teda zmena rozhodnutia tak, aby do rozhodnutia boli doplnené nasledovné podmienky:
 - A. Navrhovateľ zabezpečí aby areál prevádzky bol lemovaný drevinami kombinovanými s krami z dôvodu zabezpečenia zachytu prašnosti a hluku z prevádzky do okolitého prostredia (zelený plot).
 - B. Pri rekonštrukcii administratívnej budovy navrhovateľ zabezpečí energetickú efektívnosť navrhovaných konštrukčných úprav a tepelno-technických riešení, ktorá bude navrhnutá v zmysle zákona NR SR č.555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z. a vyhlášky MDVRR SR č. 364/2012 Z. z., tak, aby sa dosiahlo projektové a normované energetické hodnotenie budovy aspoň na úrovni nárokov kategórie podľa §3 ods.5 písm. i zákona NR SR č.555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (nevýrobné budovy spotrebúvajúce energie). Navrhovateľ taktiež pri rekonštrukcii administratívnej budovy vykoná technickú prípravu k inštalácii zelenej strechy alebo fotovoltických panelov na strechu rozostavanej administratívnej budovy alebo na strechu budovy v areály prevádzky, ktorá je vhodnejšia na realizáciu fotovoltických panelov a to na miestach, kde to bude z hľadiska statického posúdenia a efektívneho využitia slnečného potenciálu možné a účelné.
 - C. Navrhovateľ rozdelí funkčne plochy prevádzky podľa potreby využitia prevádzky na nespevnené plochy a spevnené plochy. Spevnené plochy realizovať ako priepustné (napr.: štrk, riečny kameň, drevený kameň v kombinácii s izoláciou zachytávajúcou ropné deriváty) alebo nepriepustné v rámci priestorov, kde sa bude manipulovať s nebezpečnými odpadmi (napr.: betón, asfalt alebo iná celistvá vrstva).
 - D. Na nevyužitých nespevnených plochách realizovať sadové úpravy vysiatím lúčnych trávnych porastov.
- Novelou vodného zákona sa od 1.januára 2022 sa v §73 ods.21 (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/20220801.html#paragraf-73.odsek-21>) sa uložil nový povinný podklad rozhodnutia zo zisťovacieho konania a to stanovisko §16a ods.1 vodného zákona (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/20220801.html#paragraf-16a.odsek-1>), o ktoré mal pred začatím zisťovacieho konania požiadať navrhovateľ a mala byť podkladom rozhodnutia. To sa nestalo a tak nebol v konaní zohľadnený povinný podklad zisťovacieho konania a neboli zákonom prikázaným spôsobom vyhodnotené vplyvy na životné prostredie; vinu má ako navrhovateľ, ktorý o toto záväzné stanovisko nepožiadala ako aj úrad, ktorý netrval na jeho predložení. V konečnom dôsledku tak bolo rozhodnutie vydané v rozpore s §32 ods.1 správneho poriadku na základe neúplného zistenia skutkového stavu prejednávanej veci.

- Podľa §29 ods.3 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-3>) „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“

Napadnuté rozhodnutie neobsahuje identifikáciu ktoré kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA (<https://shorturl.at/lsABY>) úrad pri rozhodovaní o ďalšom (ne)posudzovaní použil a ako ich vyhodnotil.

Podľa §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-12>) „(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že aj pri rozhodnutí o ďalšom posudzovaní či neposudzovaní sa musí vychádzať nie z voľného posúdenia zámeru ale s aplikácie konkrétnych kritérií, pričom na ich vyhodnotenie sa použijú hmotno-právne normy osobitných zákonov, ktoré regulujú ten-ktorý vplyv, či zložku životného prostredia, ktorého sa dané kritérium týka. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR nesmie byť rozhodnutie úradu svojvoľné ale vždy založené na Ústave a zákonov; týka sa to aj rozhodnutia o ďalšom posudzovaní či neposudzovaní. **V danom prípade neboli nebol výrok rozhodnutia o ďalšom neposudzovaní podporený konkrétnymi osobitnými zákonmi, ktoré by odôvodňovalo takýto výrok a to zo žiadneho hľadiska, ktoré predpokladajú kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA a preto nebolo rozhodnuté v zmysle §29 ods.3 zákona EIA – teda na základe primeraného použitia týchto kritérií.**

- Zmierňujúce opatrenia sú uložené len formalisticky, pričom nespĺňajú charakter zmierňujúceho opatrenia podľa §29 ods.13 zákona EIA tak, aby sa ich prostredníctvom dosiahol účel zákona a tým je podľa §2 písm. d zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2.pismeno-d>) „určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia“.

Pri správnom výklade pojmu „opatrenie“ je potrebné vychádzať zo systematiky relevantných právnych predpisov, ktorým je v tomto kontexte §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17>), ktorý ukladá povinnosť absolvovať posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ukladá povinnosť realizovať zmierňujúce opatrenia priamo pri zdroji [týchto vplyvov] eliminujúce škodlivé environmentálne následky a to vrátane technologických opatrení.

Z uvedenej právnej úpravy vyplýva, že nároky na podmienky rozhodnutia sú prísnejšie a striktnnejšie než len formalistické uvedenie všeobecných environmentálnych zásad. Environmentálne zásady, ktoré sa aplikujú naprieč celým právnym poriadkom SR sú navyše definované v zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb., nemožno ich teda svojvoľne obmieňať. Všeobecné zásady vyplývajúce z ustanovení zákona o životnom prostredí je úrad povinný správnym spôsobom aplikovať na konkrétny zámer.

Zo zabezpečených podkladov vyplýva, že už len dotknuté orgány si uplatnili viaceré pripomienky, z ktorých vyplývali rôzne opatrenia. Ani len tie úrad do rozhodnutia nezakomponoval, nieto ešte opatrenia vyplývajúce zo stanovísk verejnosti. Tým bol porušený aj §29 ods.3 zákona EIA, podľa ktorého sa rozhodnutie zo zisťovacieho konania zakladá aj na vyjadrení dotknutých orgánov a verejnosti; táto povinnosť sa týka celého výroku rozhodnutia a teda aj časti výroku určujúceho

konkrétne podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

Keďže zmierňujúce opatrenia sú uložené ako podmienky vo výroku rozhodnutia, týkajú sa ich všeobecné požiadavky na výrok rozhodnutia ako je určitosť, jednoznačnosť a preskúmateľnosť. Máme za to, že ani len tieto všeobecné charakteristiky rozhodnutia časť výroku o podmienkach nespĺňa.

Podľa §47 ods.2 správneho poriadku, výrok rozhodnutia obsahuje aj náležitosti podľa osobitných právnych predpisov, v našom prípade uvedené ustanovenia §29 ods.13 v zmysle §2 písm.d zákona EIA tak aby spĺňali charakteristiku podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (ako sme vysvetlili vyššie). Napadnuté rozhodnutie túto charakteristiku nespĺňa.

- **Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA** (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6>). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.6 zákona EIA. V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA.

Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná.

- Na stránke projektu (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zariadenie-na-zber-zhodnocovanie-odpadov-3>) neboli zverejnené predpísané náležitosti podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA (stanoviská dotknutých orgánov, stanoviská verejnosti, doplňujúce informácie). Podľa §24 ods.45 zákona EIA môže podať odvolanie aj ten subjekt, ktorý nebol účastníkom konania. Správne konanie sa riadi zásadou neverejnosti, teda neúčastník konania nevie ani využiť alternatívny spôsob získania týchto informácií. Pre podanie odvolania môžu byť podstatné práve informácie, ktoré nie sú v zámere ale sú podkladom rozhodnutia na základe dokazovania v zisťovacom konaní. Týmto spôsobom sa ipso facto zužuje informovanosť verejnosti o životnom prostredí a znižuje sa možnosť podať odvolanie podľa §24 ods.4 zákona EIA.

§24 ods.1 písm.i zákona EIA tvorí osobitnú právnu normu vo vzťahu k §3 ods.6 správneho poriadku vzhľadom na práva, ktoré sa tým upravujú. Nerieši sa tým nazeranie do spisu pre účastníkov konania, ale zabezpečuje sa tým ústavné právo na informácie pre verejnosť v oblasti životného prostredia tak, ako vyplývajú z čl.45 Ústavy SR, medzinárodnej zmluvy (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204>) či z európskeho práva (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0052&from=sk>). Všeobecnou právnou normou, ktorá rieši situáciu kde je predmetom konania všeobecný záujem verejnosti a nielen účastníkov konania, je §3 ods.6 správneho poriadku, ktorý ustanovuje povinnosť zverejňovať informácie o takom konaní, ktoré je predmetom záujmu verejnosti.

Osobitným druhom konaní, ktoré sú vždy predmetom záujmu verejnosti je aj konanie o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Osobitným procesným právom, ktoré zákon EIA priznáva aj

neúčastníkom konania je napr. právo podať odvolanie podľa §24 ods.4 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-24.odsek-4>).

Pre účastníka konania sú určené procesné normy nazerania do spisu (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-23>) a vyjadrenia sa k podkladom (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-33>). Tieto práva má však len účastník konania, nie neúčastník a to aj vzhľadom na verejnosť správneho konania.

Ako sa má verejnosť, ktorá nebola účastníkom konania oboznámiť s podkladmi rozhodnutia? Jedine prostredníctvom procesného inštitútu podľa §3 ods.6 správneho poriadku a jeho osobitnej úpravy v §24 ods.1 písm.i zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-24.odsek-1.pismo-i>)

Osobitná právna norma však nie je neproblémová, nakoľko pri jej formulácii došlo v legislatívnom procese k nedostatkom pri transpozícii Smernice EIA. Zákon EIA okrem iného transponuje do slovenského právneho poriadku Smernicu o EIA; ktorá používa legálny termín „povolenie“ na označenie rozhodnutia, ktorým sa ukončuje proces EIA. V zákone EIA sú definované 3 druhy rozhodnutí, ktoré zakončujú proces EIA: rozhodnutie o podnete podľa §19, rozhodnutie zo zisťovacieho konania podľa §29 a záverečné stanovisko podľa §37. Všetky uvedené rozhodnutia sú „povolením“ podľa smernice o EIA. Takémuto výkladu nasvedčuje aj §29 ods.12 zákona EIA, ktorým sa odstraňuje zákonná prekážka podľa §38 ods.3 zákona EIA – teda rozhodnutie zo zisťovacieho konania „povoľuje“ ísť v rozhodovacom procese ďalej, resp. „povoľuje“ daný zámer z hľadiska účelu a cieľov zákona EIA. Je nepochybné aj zo systematiky §24 ods.1 zákona EIA, že sa ním sleduje zverejňovanie informácií, ktoré sa týkajú daného procesu EIA; vzhľadom na §38 ods.3 zákona EIA ani nie je možné ani len začať následné konanie o povolení činnosti; preto doslovný gramatický výklad je absurdný (nemožno zverejňovať podklady k ešte neexistujúcemu konaniu) a sám o sebe z tohto dôvodu preukazujúci jeho nesprávnosť.

Ustanovenia §24 ods.1 písm.i zákona EIA je preto potrebné vykladať v tom zmysle, že stanovuje právnu povinnosť príslušnému orgánu zverejniť na webe všetky podklady daného rozhodnutia a že sa jedná o osobitnú právnu normu k §3 ods.6 správneho poriadku.

Úrad takto nekonal s následkom neinformovania verejnosti, ktorá nie je účastníkom konania a tým pádom jej obmedzil znalosti o danom zámere do takej miery, že jej efektívne zmaril možnosť podať odvolanie podľa §24 ods.4 zákona EIA nakoľko nemala dostatočné informácie o tom, na základe čoho úrad vo veci rozhodoval.

- a. Úrad si nezistil úplne a presne skutkový stav veci minimálne v rozsahu skutočností opísaných v predchádzajúcich bodoch a teda porušil §32 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-32.odsek-1>).

Neúplnosť a nepresnosť zistenia skutkového stavu následne spôsobuje vecne nesprávne rozhodnutie, čo je rozpor s §3 ods.4 správneho poriadku. Podľa §3 ods.4 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-4>) je úrad povinný na základe úplného a presného zistenia skutkového stavu vybaviť vec nielen zákonne ale aj vecne správne. Vecná správnosť rozhodnutia zo zisťovacieho konania je teda súčasťou jeho zákonnosti.

- b. Navrhovateľ má povinnosť poznať dôsledky svojej činnosti na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-18.odsek-1>) a má povinnosť ich vyhodnotiť procesom zisťovacieho konania podľa zákona EIA (shorturl.at/dGIJ3 a shorturl.at/CIKV4); úrad mal povinnosť podľa §3 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-1>) povinnosť dôsledne dbať na plnenie týchto povinností. Navrhovateľ (resp. ním poverená osoba v zisťovacom konaní) si svoju povinnosť podľa uvedených právnych povinností nesplnila a úrad si nesplnil povinnosť dôsledne na týchto

povinnostiach dbať.

ZDS ako ekologická organizácia si plní svoju povinnosť podľa §19 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-19.odsek-1>) upozorniť na ohrozenie životného prostredia spočívajúce v nedostatočnom vyhodnotení vplyvov na životné prostredie ako aj v nedostatočnej a nesprávnej aplikačnej praxi úradu.

Úrad bez výhrad akceptoval neochotu navrhovateľa dosahovať účel a cieľ zákona EIA podľa §2 písm.a a písm.d (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2>) tým, že abdikoval na povinnosť uložiť ďalšie opatrenia navrhovateľovi, ktorými by sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany životného prostredia, hoci na to ZDS upozornil a hoci navrhol konkrétne opatrenia v tomto smere.

Úrad tak súčasne porušil poslednú časť §3 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-1>) dôsledne vyžadovať od navrhovateľa ako účastníka konania plnenie jeho povinností, pričom povinnosť v tomto smere mu vo všeobecnosti ukladá §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17>). Úrad vo svojej podstate nezákonným spôsobom umožňuje navrhovateľovi bez zodpovednosti porušovať environmentálne povinnosti.

Vo výsledku je napadnuté len formalistickým dokumentom, ktorým sa ipso facto umožňuje získať povolenie na realizáciu navrhovanej činnosti ale bez toho, aby bola predmetom účinného posudzovania vplyvov na životné prostredie ako spôsobu zabezpečenia vysokej ochrany životného prostredia.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

♥ Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. ♠ S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. ♦ Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. ♣ Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
 ★ **Zásady Integrity konania ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>
 ☆ **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasť európskej Zelené transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk).

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com

